

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

3. Quanti fecerint diuitias Prophetæ & Philosophi?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

8 Cap. I. Cur odioſa ſit paupertas?

mos eſſe miferos, qui pauperes non ſint, nullum tamen vulgo pa-
perem eſſe poſſe exiſtimant, qui non ſit idem & mifer.

II.
Plaut. in Sti-
cho,

Vtrumque hoc affirmatè pronunciauit Comicus, cuius hæc
eſt ſententia: *Vt cuique homini res parata eſt, firmi amici ſunt: firæ
laſſe labant, itidem amici collabascunt. Res amicos inuenit. Quanta
igitur felicitas eſt in amicis ſita; tanta miferia, amicis carere, quæ
tempore neceſſitatis ſuccurrant.*

*Argentum, & anima, & ſanguis eſt mortalibus:
Quo qui caret, nec hoc ſibi cantus parat,
Viuos iſ inter mortuus homo obambulat.*

Eamdem cantilenam cantat Menander in his verſibus.

*Ego utiles verò Deos eſſe arbitror
Noſtros, & Argentum, & Aurum maximè.
Iſtos quidem ſi dedices tua in domo,
Quidquid voles, roges, tibi omnia aderunt,
Ager, domus, ſervi, & argyromata,
Teſtes, amici, judices: tantum dato.*

Adeò potentes faciunt nummi, &c, vt Aristoteles ait, *omnia vanalia nummus*. Nimirum, ſicut ubique ferè in prelio preium eſt; ita
vicifim miferima res eſt, nihil poſſe, cum velis poſſe. Enim uero
quemadmodum homines, quæ volunt ſplendere, inaurant, ita-

Et genus, & virtus, niſi cum re, vilior algæ eſt.

Quanti ſanguinis vidimus viros deſpectos, poſtquam aurum per-
diderunt? Crœſos, non Codros populus adorat. Quàm præclaras
experimur virtutes, ſub ſcissili palliaſtro, delituisse? Quot viua-
cissima ingenia neglecta ſepeliuntur, quæ excitata fuiffent, ſplen-
duiſſentque, ſi habuiffent Mecœnates? Quàm irroborata eſt opi-
nio, vt ferè vnuſquisque tanti fiat, quantum habet. Clarè illud
exprefſit Iuuenal is, cum diceret:

*Quantum quisque ſua nummorum ſeruat in arca,
Tantum habet, & fidei.*

Vſque adeò calamitosus eſt inops, vt, cum careat, vnde ſe alat, ne
fidem quoque habeat, vnde acquirat.

III.
Pſal. 30. II.

Sed relinquamus Poëtas, consulamus Prophetas, quorum
vnuſ ait: *Infirmata eſt in paupertate virtus mea. Nam ſuper alias
afflictiones accessit, vt propter inopiam vires priftinas amiferit.*

Idem.

Idem enim eſt, *virtus mea, quod oſſa mea conturbata ſunt; per oſſa* ^{a. Reg. 35. 16.}
ſiquidem, robur intelligimus, quod Dauidem defecit, quando ſine ^{& 17.}
villo commeatu fugit, & ad loca deserta ſe recepit, non ſolūm pe-
dibus, ſed etiam nudis pedibus iter faciens. Quid ſi etiam ait, in-
firmata eſt, in paupertate virtus mea, quia animi quoque robur qua-
titur ſæpe impatienciam paupertatis? Atrox eſt enim, etiam teſte,
Iobo, pœna, ſi reges viciantur funib⁹ paupertatis, propter ſcelera ^{Iob. 36. 8.}
videlicet ſua, quia violenti fuerunt. Quantò maior ærumna cenſe-
bitur, ſi in paupertatem incident innocentes? Qua de cauſa iſum ^{Iob. 1. 10.}
Iobum, cùm poſſeſſio eius creuifſet in terra, cumq; Tartareus hostis
vellet facere impatienciam, dixit ad Deum: Extende paululum ma-
nus tuam, & range cuncta, quæ poſſideſt, niſi in faciem benedixerit tibi.
Neque ſanè parum fuit, vna vice, & boum armenta, & asinarum
cateruas, & ouium greges, & camelorum turmas, cum pueris &
ſeruis ei auferri. Menippus Phœnix, ſectā Cynicus, cùm habendi
eupidiſſimus eſſet, amillſis bonis, laqueo vitam finiuit, vt de eo te-
ſtatur Laërtius. Et longè celebrior Philosophus Zeno, cùm ſæpe
neficio quem contemtum diuiniarum praſe ferret, Antigonus rex
ei falsò fecit nunciari, Pradia illius ab hostib⁹ eſſe direpta; eo nuncio
ita perculſus eſt, vt in magnam triftitiam oſtenderet ſe incidiffe.
Quod non mirum eſt accidiffe Ethnicis, cùm in Iudea, vbi notus
erat Deus, paupertas maledictionis loco fuerit judicata. Tunc tem-
porum, ait Gabriel, paupertas pro maledictione, & dinitiarum abun-
dantia pro benedictione eſt. Hoc innuit Prophetam dicens: Beatum di-
xerunt, cui hac ſunt. Et Abulensis: Iudei, inquit, putabant, quod
Meſias redimeret eos, à temporali ſeruitute, & deduxiſſet regno Iſraël,
ad proſperitatem maiorem temporalem, quam fuerat ſub Dauid, & Sa-
lomone, & ceteris regibus. Propter quod plurimi Indorum non rece-
perunt Iesum in Meſiam; quia non liberauit aliquid de temporali regno;
& iſta erat quaſi communis intentio omnium Indorum, tempore Chri-
ſti. Eadem mens eſt alijs plerisque, ex cortice de nucleo, ex veste
de animo judican. Hinc illud Calphurnius lamentum edidit:

O utinam nobis non rufſica vefis in eſſet,

Vidiſſem propius mea numina: ſed mihi ſordet,

Nudaq; paupertas, & aduncō fibula morſa

Obfuerant.

Gabr. in ſupō
plem. ad diſt.
30. q. 2. Co-
cluſ. 4. *huiusmodi*
Pſal. 143.
Abulensi.
tom. 1. in
Matth. q. 43.
in cap. 1.

Calphurn.
Elog. 7.

A 2

Plures